

Referat despre pictura egipteana - a treia parte

Mijloacele cromatice ale pictorilor egipteni erau sarace, limitate fiind la sase culori fundamentale: negru, alb, rosu, galben, albastru si verde. In schimb, ei "au cunoscut arta de a pune in valoare, unul prin celalalt, doua tonuri vecine", si "au folosit magistral amestecurile, incat tonurile de baza in vederea unei contemplatii, ci pentru ca lucrurile reprezentate sa existe". Din acest motiv si dat fiind caracterul fragil al picturii in raport cu materialele celorlalte arte plastice "niciodata pictura n-a ocupat in arta egipteana un loc de prima importanta. Niciodata nu se poate compara cu sculpa tura si cu arhitectura (P. Francastel).

Pictorul egiptean nu cunostea perspectiva. Evita si suprapunerile. Lucra in suprafete de culoare uniforma: bustul barbatilor in brun-galbui, al femeilor in galben deschis. Fara nuante si fara degradeuri. Ceea ce insa nu i-a impiedicat sa ajunga (in perioada Regatului Nou) la un stil liber; un stil in care apare chiar si umbra; un stil in care domina gratia liniei pure, varietatea tenurilor, finetea exceptionala in redarea transparentei apei si a rochiilor; in minuozitatea de miniaturist a bijuteriilor, a faldurilor sau a frunzisului cu o stralucitoare luxurianta a coloritului.

La fel ca arhitectura sau sculptura, si pictura egipteana era subordonata unei ideologii religioase sau politice. Ca atare, trebuia sa respecte traditiile si canoanele respective. Uneori, pictorul si-a permis unele derogari de la traditionalele canoane. Dar o perpetua evadare, artistul a cautat-o si a gasit-o in perfectiunea executiei. Si aceasta este ceea ce constituie farmecul artei egiptene. Desi integrat in categoria mestesugarilor, artistul se bucura totusi de o oarecare consideratie mai ales ca facea parte din rindurile scribilor. Adeseori pictorul era o persoana foarte culta; unii pictori au cultivat cu succes si poezia. Dar cu toata preocuparea propriu-zis estetica in practica artei sale, pictorul nu uita scopul utilitar-religios al artei sale.

In aceasta ordine de idei, s-a remarcat (v. Alpatov) ca limba egipteana nici nu avea un cuvint anume pentru a indica conceptul de "frumos". Caci cuvintul egiptean *nofir* sau *nefer* insemna in acelasi timp si binele, si perfectiunea, si frumosul, si utilul.